

**Zakres wiedzy i umiejętności
Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Geografii
dla uczniów szkół podstawowych województwa śląskiego
w roku szkolnym 2020/2021**

I etap

I. Zakres umiejętności

1. Prowadzenie obserwacji i pomiarów, analizowanie pozyskanych danych i formułowanie wniosków na ich podstawie.
2. Korzystanie z planów, map, fotografii, rysunków, wykresów, diagramów, danych statystycznych, tekstów źródłowych w celu zdobywania, przetwarzania i prezentowania informacji geograficznych.
3. Interpretowanie map różnej treści.
4. Określanie związków i zależności między poszczególnymi elementami środowiska przyrodniczego, formułowanie twierdzenia o prawidłowościach, dokonywanie uogólnień.
5. Stawianie pytań, formułowanie hipotez oraz proponowanie rozwiązań problemów dotyczących środowiska przyrodniczego.
6. Określanie związków i zależności między poszczególnymi elementami środowiska przyrodniczego, społeczno-gospodarczego i kulturowego Polski, formułowanie twierdzenia o prawidłowościach, dokonywanie uogólnień.
7. Ocenianie zjawisk i procesów społeczno-kulturowych oraz gospodarczych zachodzących w Polsce.
8. Stawianie pytań, formułowanie hipotez oraz proponowanie rozwiązań problemów dotyczących środowiska geograficznego Polski.
9. Lokalizowanie obiektów na mapach fizycznych.
10. Rozwiązywanie problemów geograficznych z zastosowaniem obliczeń.
11. Prezentowanie i interpretowanie wiedzy geograficznej.
12. Korzystanie z różnych źródeł informacji.
13. Posługiwanie się ze zrozumieniem podstawową terminologią geograficzną

II. Zakres treści

Geografia fizyczna świata. Krajobrazy Ziemi. Geografia Polski i Europy.

1. **Mapa** ogólnogeograficzna, krajobrazowa, turystyczna, skala mapy, treść mapy - umiejętności czytania, interpretacji i posługiwania się mapą.
2. **Lądy i oceany na Ziemi**: rozmieszczenie lądów i oceanów, pierwsze wyprawy geograficzne.
3. **Krajobrazy Polski**: wysokogórski (Tatry), wyżynny (Wyżyna Krakowsko-Częstochowska), nizinny (Nizina Mazowiecka), pojezierny (Pojezierze Mazurskie), nadmorski (Pobrzeże Słowińskie), wielkomijski (Warszawa), miejsko-przemysłowy (Wyżyna Śląska), rolniczy (Wyżyna Lubelska).
4. **Krajobrazy świata**: wilgotnego lasu równikowego i lasu strefy umiarkowanej, sawanny i stepu, pustyni gorącej i lodowej, tajgi i tundry, śródziemnomorski, wysokogórski Himalajów; strefowość a piętrowość klimatyczno-roślinna na świecie.
5. **Ruchy Ziemi**: Ziemia w Układzie Słonecznym; ruch obrotowy i obiegowy; następstwa ruchów Ziemi, obliczanie czasu słonecznego.
6. **Współrzędne geograficzne**: szerokość i długość geograficzna; położenie matematyczno- geograficzne punktów i obszarów; rozciągłość południkowa i równoleżnikowa.

7. **Podstawy geografii fizycznej:** płytowa budowa litosfery, formy ukształtowania powierzchni Ziemi, skały i minerały, dzieje geologiczne, formy polodowcowe, wulkany i trzęsienia ziemi, pogoda i klimat